

การศึกษามิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน*

A STUDY OF SOCIAL AND EMOTIONAL DOMAINS AMONG BORDER PATROL POLICE SCHOOL STUDENTS

นิศากร หวลจิตร*, มณฑิรา จารุเพ็ง, ครรชิต แสนอุบล

Nisakorn Hounjid*, Monthira Charupheng, Kanchit Sanaubon

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: monthira@g.swu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษามิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวนทั้งหมด 100 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้ปกครอง เพื่อนนักเรียน และตัวแทนชุมชน เครื่องมือการวิจัยได้แก่ แบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ใช้การทดสอบของบาร์ทเลท และค่าความเพียงพอของการเลือกกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก ผลการวิจัยพบว่า ด้านมาตรฐานความคิด ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะคิดเชิงบวกต่อการทำงานและการเรียนรู้ ความเชื่อในการพัฒนาตนเองและความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย รวมถึงความรู้สึกลอยละ 62.46 ส่วนมิติด้านมาตรฐานพฤติกรรม ประกอบด้วย ทักษะการจัดการตนเอง ทักษะทางสังคม และกลยุทธ์การเรียนรู้ การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด SEL ของ CASEL ที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญ 5 ด้าน คือ การตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคม ทักษะความสัมพันธ์ และการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ ผลวิจัยนี้สามารถใช้เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมเสริมสร้างมิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมที่ดีและเหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ: มิติทางอารมณ์และสังคม, อารมณ์ของนักเรียน, โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

Abstract

This study aimed to investigate the social and emotional domains of students at Border Patrol Police Schools. The research adopted an exploratory approach, employing exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis to examine the structure of emotional and social dimensions among students in grades 4 - 6 (n = 100). Additionally, indepth interviews representatives.

Research instruments included a measurement scale for social and emotional domains and a semi-structured interview guide for relevant stakeholders. Data collection was carried out by distributing the measurement scale to students during guidance activities, with data gathered over a two-week period prior to conducting in-depth interviews with the sample groups. Data analysis utilized descriptive statistics, including mean and standard deviation, alongside reliability assessment using cronbach's alpha coefficient. Factor analysis was performed using bartlett's test of sphericity and sampling adequacy, followed by principal component analysis. The findings revealed that the cognitive standard domains consisted of five components: belief in utilizing one's full potential to achieve high-quality outcomes, confidence in one's ability to succeed, positive attitudes toward work and learning, belief in self-development, and psychological, social, and physical balance, as well as feelings of self-acceptance, respect, and support for oneself and others. These components collectively explained 62.46% of the cumulative variance. The behavioral standard domains included self-management skills, social skills, and learning strategies. This study aligns with the CASEL social and emotional learning framework, which emphasizes the development of five core competencies: self-awareness, self-management, social awareness, relationship skills, and responsible decision-making. The results of this research provide a foundational basis for developing curricula and supplementary activities to enhance the social and emotional domains of students in border patrol police schools, thereby promoting appropriate and positive emotional and social development.

Keywords: Emotional and Social Domains, Emotion of Students, Border Patrol Police School

บทนำ

การที่บุคคลจะมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม และสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ไม่ได้ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่อย่างใด แต่ที่ผ่านมามีเชื่อกันว่าความสำเร็จและความก้าวหน้าของบุคคลมาจาก เซวาน์ปัญญา ทั้งที่จริงเซวาน์ปัญญา เป็นเพียงบันไดขั้นต้นที่ความสำเร็จของชีวิตวัตถุประสงค์ของการพัฒนา จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสำเร็จในชีวิตของมนุษย์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่จะขึ้นอยู่กับความสามารถทางอารมณ์ของบุคคล ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นและสถานการณ์ การแก้ปัญหาทางอารมณ์อย่างสร้างสรรค์ การเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้เป็นอย่างดีและการมีมนุษยสัมพันธ์อย่างชาญฉลาด (Salovey, P., & Mayer, J. D., 2005) การส่งเสริมบุคคลให้ประสบความสำเร็จในชีวิตทางการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากบุคคลจะมีความสามารถทางสติปัญญาแล้ว จะต้องมีความสามารถทางอารมณ์และสังคมที่ดีเพื่อเป็นเกราะป้องกันให้บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่ในท่ามกลางสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องได้เป็นอย่างดี

ในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของบุคคลในด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจอย่างมาก โดยเฉพาะความสามารถจัดการทางด้านอารมณ์ การกำหนดการบรรลุเป้าหมายในเชิงบวก การยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น การสร้างและการรักษาความสัมพันธ์เชิงบวก การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ และความสามารถการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสุข ความพร้อมทั้งการเรียนและอาชีพ

การเสริมสร้างมิติทางอารมณ์และสังคมที่ดีจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตอย่างมากขึ้น (Cohen, J., et al, 2005) พัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ซึ่งประกอบไปด้วยประสบการณ์ การแสดงออก และการจัดการอารมณ์ของเด็ก ส่งผลต่อความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้อื่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิวิมล กุณฑา และมัทนา วัณณอมศักดิ์ ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี จำนวน 875 คน พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่สูงที่สุด ได้แก่ การจงใจตนเอง ทักษะทางสังคม การควบคุมตนเอง ความตระหนักรู้ในตนเอง และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นตามลำดับ และพบว่า คุณภาพชีวิตของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ เป็นด้านที่มีคะแนนสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านสังคมและด้านวิชาการ นอกจากนี้ ความฉลาดทางอารมณ์ ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและด้านสังคมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภูมิวิมล กุณฑา และมัทนา วัณณอมศักดิ์, 2563)

ส่วนปัญหาการศึกษาของถิ่นทุรกันดารในประเทศไทยนั้น สะท้อนถึงความเหลื่อมล้ำและความซับซ้อนมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ ด้วยเหตุจากภูมิประเทศที่ยากลำบาก เนื่องจากการตั้งถิ่นฐานที่กระจุกกระจายและความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ส่งผลให้ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่มีฐานะยากจนและได้รับผลกระทบจากข้อจำกัดด้านโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลขาดทรัพยากรและครูที่เพียงพอ ปัญหาด้านภาษาและวัฒนธรรมทำให้เด็กขาดแรงจูงใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ต่ำ นอกจากนี้ ระบบบริหารจัดการที่รวมศูนย์และยังได้ขาดความยืดหยุ่นไม่สอดคล้องกับบริบทที่แท้จริง จึงส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาไม่เต็มประสิทธิภาพ (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และมูลนิธิกระจกเงา, 2567) ถึงแม้จะมีความพยายามปรับรูปแบบการจัดการศึกษา เช่น การตั้งศูนย์การเรียนย่อย ห้องเรียนเคลื่อนที่ และการใช้ครูท้องถิ่น พร้อมกับการบูรณาการความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก แต่ปัญหาพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม และโครงสร้างยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องได้รับการสนับสนุนต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กในพื้นที่นี้ได้รับโอกาสทางการศึกษา คุณภาพการเรียนรู้ และปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และมูลนิธิกระจกเงา, 2567) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อนำไปหนุนเสริมในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในและนอกชั้นเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคมที่เหมาะสมกับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษามิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ระยะที่ 1 การศึกษามิติทางอารมณ์และสังคม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 480 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่กำลังศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 100 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1. เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกบกับ การตำรวจตระเวนชายแดนที่ 11

2. เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษา ในช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6) ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 11 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบไปด้วย ตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 10 คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 10 คน ตัวแทนกลุ่มเพื่อนนักเรียนจำนวน 10 คน และตัวแทนชุมชน จำนวน 10 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคม
2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับมิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน โดยสัมภาษณ์ตัวแทนครูผู้สอน และตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนกลุ่มเพื่อนนักเรียน และตัวแทนชุมชน

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาตำรา เอกสาร รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างมิติทางอารมณ์และสังคมเพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบวัด
2. สังเคราะห์องค์ประกอบจากการศึกษาตำรา เอกสาร รวมถึงงานวิจัย
3. สร้างแบบมิติทางอารมณ์และสังคม
4. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยการนำไปให้นักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 100 คน ทำแบบวัดแล้วนำมาวิเคราะห์ EFA
5. หาค่าคุณภาพของแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคมด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Cronbach
6. จัดทำแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคมฉบับจริง
7. ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับ มิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน โดยสัมภาษณ์ครูผู้สอน และผู้ปกครอง และกลุ่มเพื่อนนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

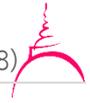
การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังนี้

1. นำแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคมไปให้นักเรียน จำนวน 100 คน ทำแบบวัดเพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
2. ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นเป็นผู้ประสานแจกแบบวัดให้นักเรียน ทำในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว
3. นัดหมายกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก และทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลออกมา
4. หาค่าคุณภาพของแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคมด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Cronbach

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคม ดังนี้
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย
 - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคม ดังนี้
 - 2.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคม
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายใน จากการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบรัค
 - 2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดมิติทางอารมณ์และสังคม

ผลการวิจัย

การนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้ กำหนดตัวอักษรย่อที่ใช้ แทนตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ ดังนี้

ST	แทน	มาตรฐานความคิด
BSM	แทน	ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย
SAO	แทน	ความรู้สึกลอยมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเองและผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
PAL	แทน	ทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานและ การเรียนรู้
CAS	แทน	ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบความสำเร็จ
BPQ	แทน	ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง
SOL	แทน	กลยุทธ์การเรียนรู้
SB	แทน	มาตรฐานพฤติกรรม
SMS	แทน	ทักษะการจัดการตนเอง
SSS	แทน	ทักษะทางสังคม
ESD	แทน	มิติทางอารมณ์และสังคม

1. มิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณะ โดยใช้สถิติ ทดสอบของ บาร์ทเลท (Bartlett's Test) และหาค่าความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) ของตัวบ่งชี้ มาตรฐานความคิด จำนวน 25 ตัวบ่งชี้ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวบ่งชี้มีมากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น	χ^2	KMO	df	p
Bartlett's Test	1523.76	0.87	300	0.00

จากตารางที่ 1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด จำนวน 25 ตัว ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ นั่นคือ ตัวบ่งชี้ทั้ง 25 ตัว มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ (Bartlett's Test: $\chi^2 = 1523.76$ df = 300 p = 0.00) เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ค่าความพอเพียงของการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างโดยรวม (MSA) เท่ากับ 0.87 แสดงว่าตัวบ่งชี้มิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด ทุกตัวที่นำมาศึกษา มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้

2. การสกัดองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ทำการสกัดองค์ประกอบ (Extraction of Initial Factor) เพื่อหาจำนวนองค์ประกอบรวมที่น้อยที่สุดระหว่างตัวแปร โดยการสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component Method) โดยองค์ประกอบหลักจะเป็นผลรวมเชิงเส้นตรง (Linear Combination) ของตัวบ่งชี้และมีความแปรปรวนมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบหลักอื่น ๆ จะมีความแปรปรวนรองลงมา โดยเป็นอิสระจากองค์ประกอบที่ได้ สกัดมาก่อนหน้าแล้วดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสกัดองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด

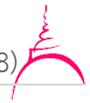
Communality			Communality		
ตัวบ่งชี้	Initial	Extraction	ตัวบ่งชี้	Initial	Extraction
BSM1	1.00	0.57	CAS1	1.00	0.57
BSM2	1.00	0.56	CAS2	1.00	0.73
BSM3	1.00	0.62	CAS3	1.00	0.66
BSM4	1.00	0.56	CAS4	1.00	0.61
BSM5	1.00	0.53	CAS5	1.00	0.65
SAO1	1.00	0.58	BPQ1	1.00	0.68
SAO2	1.00	0.67	BPQ2	1.00	0.60
SAO3	1.00	0.53	BPQ3	1.00	0.69
SAO4	1.00	0.69	BPQ4	1.00	0.66
SAO5	1.00	0.52	BPQ5	1.00	0.70
PAL1	1.00	0.61			
PAL2	1.00	0.64			
PAL3	1.00	0.74			
PAL4	1.00	0.70			
PAL5	1.00	0.55			

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวบ่งชี้ของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด ทุกตัวมีค่าการร่วมในการสกัด องค์ประกอบอยู่ในระดับที่สามารถอธิบายความผันแปรได้ ทั้งหมด โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าการร่วมในการสกัดองค์ประกอบสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ ฉันมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง (CAS2) มีค่าการสกัดองค์ประกอบสูงสุดเท่ากับ 0.73 ส่วนตัวบ่งชี้ฉันสามารถสนับสนุนผู้อื่นได้ (SAO5) มีค่าการสกัดองค์ประกอบต่ำสุดเท่ากับ 0.52

3. ค่าไอเกนขององค์ประกอบ ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด

ตารางที่ 3 ค่าไอเกนขององค์ประกอบ ค่าร้อยละของความแปรปรวนค่าร้อยละของความแปรปรวน สะสมขององค์ประกอบมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด

Component	Total	% of Variance	Cumulative %
	Initial Eigenvalues		
1	9.25	37.01	37.01
2	2.32	9.29	46.30
3	1.49	5.95	52.26
4	1.35	5.42	57.67
5	1.20	4.79	62.46
Extraction Sums of Squared Loadings			
1	9.25	37.01	37.01
2	2.32	9.29	46.30
3	1.49	5.95	52.26
4	1.35	5.42	57.67
5	1.20	4.79	62.46

ตารางที่ 3 ค่าไอเกนขององค์ประกอบ ค่าร้อยละของความแปรปรวนค่าร้อยละของความแปรปรวน สะสมขององค์ประกอบมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด (ต่อ)

Component	Total	% of Variance		Cumulative %
		Rotation Sums of Squared Loadings		
1	6.43	25.72		25.72
2	2.89	11.56		37.27
3	2.55	10.20		47.47
4	2.08	8.30		55.77
5	1.67	6.69		62.46

จากตารางที่ 3 พบว่า องค์ประกอบมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด ที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 สามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้มากที่สุดถึงร้อยละ 25.72 ส่วนองค์ประกอบที่ 2 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 11.56 องค์ประกอบที่ 3 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 10.20 องค์ประกอบที่ 4 สามารถอธิบาย ความแปรปรวนได้ ร้อยละ 8.30 และองค์ประกอบที่ 5 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 6.69 เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวเองแปร (Eigenvalue) โดยทุกองค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 62.4

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ มิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด

การวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ ประกอบด้วย เทคนิคमुखสำคัญ (Principal Component Analysis: PC) โดยใช้การหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method) ดังตารางที่ 4

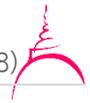
ตารางที่ 4 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด ภายหลังจากการหมุนแกนองค์ประกอบ

ตัวย่อ	ตัวบ่งชี้	องค์ประกอบ					ผลการพิจารณาอยู่ในองค์ประกอบ
		1	2	3	4	5	
BPO5	ฉันมีความเชื่อในการกระทำ สิ่งต่าง ๆ ของตนเอง	0.82	0.15	0.05	-0.02	0.00	ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง
BPO3	ฉันมีความเชื่อใน ความกล้าหาญของตนเอง	0.78	0.12	0.27	0.02	0.01	ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง
BPO4	ฉันมีความเชื่อในศักยภาพ ของตนเอง	0.72	0.14	0.34	-0.08	0.00	ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง
BPO1	ฉันมีความเชื่อในการใช้ ความสามารถของตนเอง	0.71	0.13	0.36	0.18	0.04	ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง
BPO2	ฉันมีความเชื่อในความคิด อย่างมีวิจาร์ณญาณ ของตนเอง	0.63	0.25	0.18	0.26	0.18	ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง
CAS2	ฉันมีความมั่นใจใน ความสามารถของตนเอง	0.13	0.79	0.11	0.26	0.05	ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบ ความสำเร็จ
CAS3	ฉันมีความมั่นใจใน ความกล้าหาญของตนเอง	0.05	0.79	0.05	0.17	0.07	ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบ ความสำเร็จ
CAS4	ฉันมีความมั่นใจใน ศักยภาพของตนเอง	0.18	0.73	0.20	0.03	-0.02	ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบ ความสำเร็จ

ตารางที่ 4 ค่านำหนักองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด ภายหลังจากการหมุนแกนองค์ประกอบ (ต่อ)

ตัวย่อ	ตัวบ่งชี้	องค์ประกอบ					ผลการพิจารณาอยู่ในองค์ประกอบ
		1	2	3	4	5	
CAS5	ฉันมีความมั่นใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของตนเอง	0.22	0.72	0.12	0.12	0.25	ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบความสำเร็จ
CAS1	ฉันมีความมั่นใจในความคิดของตนเอง	-0.04	0.69	0.27	0.16	0.01	ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบความสำเร็จ
PAL3	ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อคุณครู	0.08	0.11	0.85	0.10	0.00	ทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานและ การเรียนรู้
PAL4	ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้ปกครอง และชุมชน	0.11	0.27	0.77	0.14	0.03	ทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานและ การเรียนรู้
PAL5	ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	0.29	0.21	0.64	-0.07	-0.03	ทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานและ การเรียนรู้
PAL2	ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อเพื่อน	0.18	-0.02	0.60	0.32	0.38	ทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานและ การเรียนรู้
PAL1	ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงาน	0.41	-0.09	0.51	0.30	0.27	ทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานและ การเรียนรู้
BSM1	ฉันสามารถรู้อารมณ์ของตนเอง ณ ขณะนี้ ได้ว่าฉันอารมณ์ดี หรืออารมณ์เสีย	0.01	0.19	0.03	0.70	-0.19	ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย
BSM5	ฉันรับรู้ในความสามารถของตนเองได้	0.20	0.27	0.15	0.63	0.05	ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย
BSM4	ฉันรู้สึกมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง	0.36	0.15	0.21	0.60	-0.03	ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย
BSM2	ฉันสามารถรู้จุดแข็ง หรือข้อดีของตนเองได้	0.17	0.14	0.39	0.59	0.15	ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย
BSM3	ฉันสามารถรู้ข้อจำกัด หรือจุดอ่อนของตนเองได้	0.26	-0.11	0.43	0.57	0.16	ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย
SAO4	ฉันเคารพผู้อื่น	0.09	-0.03	0.02	-0.01	0.83	ความรู้สึกลอยลัมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเอง และผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
SAO2	ฉันสามารถยอมรับผู้อื่นได้	-0.08	0.28	0.42	0.09	0.63	ความรู้สึกลอยลัมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเอง และผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
SAO3	ฉันเคารพตนเอง	0.33	0.11	0.09	0.19	0.61	ความรู้สึกลอยลัมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเอง และผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
SAO1	ฉันสามารถยอมรับตนเองได้	0.36	0.10	0.31	-0.26	0.53	ความรู้สึกลอยลัมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเอง และผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
SAO5	ฉันสามารถสนับสนุนผู้อื่นได้	0.37	0.21	0.03	0.28	0.51	ความรู้สึกลอยลัมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเอง และผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

จากตารางที่ 4 จากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิดด้วยเทคนิคสำคัญ (Principal Component Analysis: PC) โดยใช้การหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method) พบว่า ตัวบ่งชี้จำนวน 25 ตัว ของมิติทางอารมณ์และสังคม มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง มีตัวบ่งชี้จำนวน 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.63 - 0.82 ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ฉันมีความเชื่อในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของตนเอง (BPQ5) ตัวบ่งชี้ ฉันมีความเชื่อในความกล้าหาญของตนเอง (BPQ3) ตัวบ่งชี้ ฉันมีความเชื่อในศักยภาพของตนเอง (BPQ4) ตัวบ่งชี้ ฉันมีความเชื่อในการใช้ความสามารถของตนเอง (BPQ1) และตัวบ่งชี้ ฉันมีความเชื่อในความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของตนเอง (BPQ2)

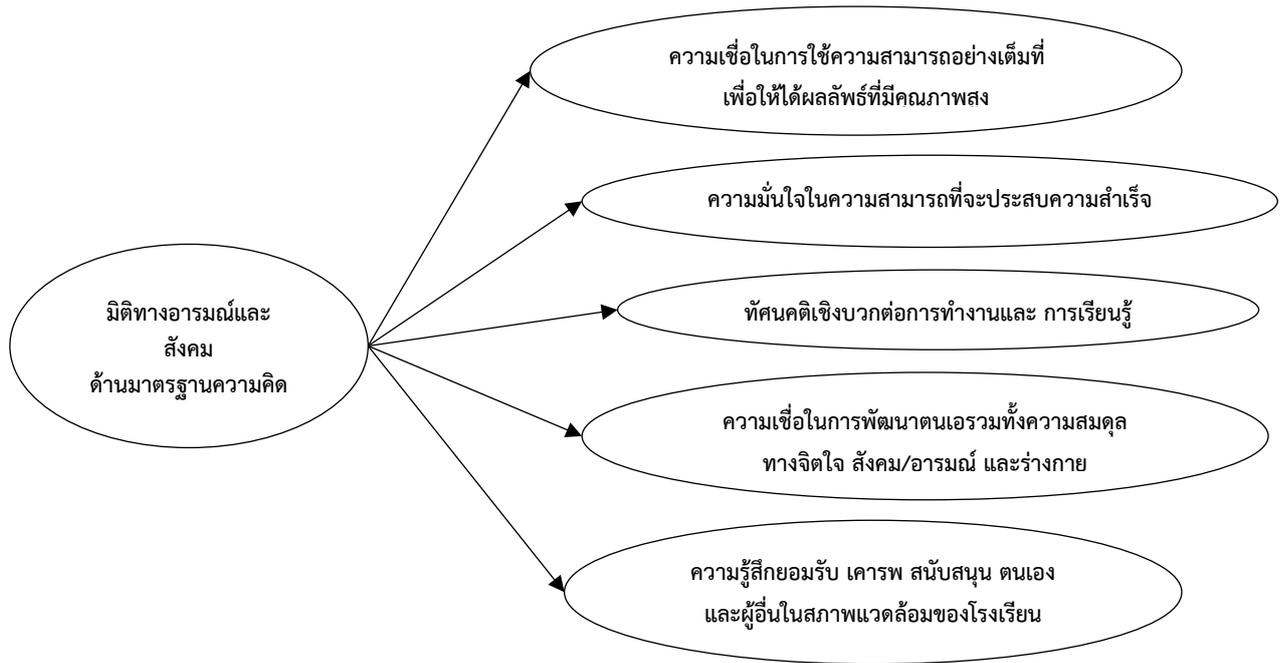
องค์ประกอบที่ 2 ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบความสำเร็จ มีตัวบ่งชี้จำนวน 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.69 - 0.79 ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ฉันมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง (CAS2) ตัวบ่งชี้ ฉันมีความมั่นใจในความกล้าหาญของตนเอง (CAS3) ตัวบ่งชี้ฉันมีความมั่นใจในศักยภาพของตนเอง (CAS4) ตัวบ่งชี้ ฉันมีความมั่นใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของตนเอง (CAS5) และตัวบ่งชี้ฉันมีความมั่นใจในความคิดของตนเอง (CAS1)

องค์ประกอบที่ 3 ทักษคติเชิงบวกต่อการทำงานและการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.51 - 0.85 ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อคุณครู (PAL3) ตัวบ่งชี้ ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้ปกครอง และชุมชน (PAL4) ตัวบ่งชี้ ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ (PAL5) ตัวบ่งชี้ ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อเพื่อน (PAL2) และตัวบ่งชี้ฉันมีทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงาน (PAL1)

องค์ประกอบที่ 4 ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย มีตัวบ่งชี้จำนวน 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.57 - 0.70 ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ฉันสามารถรู้อารมณ์ของตนเอง ณ ขณะนี้ได้ว่าฉันอารมณ์ดี หรือ อารมณ์เสีย (BSM1) ตัวบ่งชี้ฉันรับรู้ในความสามารถของตนเองได้ (BSM5) ตัวบ่งชี้ฉันรู้สึกมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง (BSM4) ตัวบ่งชี้ฉันสามารถรู้จักจุดแข็ง หรือข้อดีของตนเองได้ (BSM2) และตัวบ่งชี้ฉันสามารถรู้จักจุดอ่อนของตนเองได้ (BSM3)

องค์ประกอบที่ 5 ความรู้สึกยอมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเองและผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.51 - 0.83 ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ฉันเคารพผู้อื่น (SAO4) ตัวบ่งชี้ฉันสามารถยอมรับผู้อื่นได้ (SAO2) ตัวบ่งชี้ฉันเคารพตนเอง (SAO3) ตัวบ่งชี้ฉันสามารถยอมรับตนเองได้ (SAO1) และตัวบ่งชี้ฉันสามารถสนับสนุนผู้อื่นได้ (SAO5)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด ทำให้ได้ องค์ประกอบ จำนวน 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความเชื่อในการใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง ความมั่นใจในความสามารถที่จะประสบความสำเร็จ ทักษคติเชิงบวกต่อการทำงานและการเรียนรู้ ความเชื่อในการพัฒนาตนเองรวมทั้งความสมดุลทางจิตใจ สังคม/อารมณ์ และร่างกาย และความรู้สึกยอมรับ เคารพ สนับสนุน ตนเองและผู้อื่นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สามารถสรุปได้ ดังในภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ประกอบมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานความคิด ของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

5. มิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานพฤติกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณะ โดยใช้สถิติ ทดสอบของบาร์ทเลท (Bartlett's Test) และหาค่าความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) ของตัวบ่งชี้ มาตรฐานพฤติกรรม จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวบ่งชี้ที่มีมากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานพฤติกรรม

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น	χ^2	KMO	df	p
Bartlett's Test	809.99	0.88	105	0.00

จากตารางที่ 5 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานพฤติกรรม จำนวน 15 ตัว ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ นั่นคือ ตัวบ่งชี้ทั้ง 15 ตัว มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ (Bartlett's Test: $\chi^2 = 809.99$ df = 105 p = 0.00) เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ค่าความพอเพียงของการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างโดยรวม (MSA) เท่ากับ 0.88 แสดงว่าตัวบ่งชี้มิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานพฤติกรรม ทุกตัวที่นำมาศึกษา มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้

6. การสกัดองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานพฤติกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ทำการสกัดองค์ประกอบ (Extraction of Initial Factor) เพื่อหาจำนวนองค์ประกอบรวมที่น้อยที่สุดระหว่างตัวแปร โดยการสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component Method) โดยองค์ประกอบหลักจะเป็นผลรวมเชิงเส้นตรง (Linear Combination) ของตัวบ่งชี้และมีความแปรปรวนมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบหลักอื่น ๆ จะมีความแปรปรวนรองลงมา โดยเป็นอิสระจากองค์ประกอบที่ได้ สกัดมาก่อนหน้าแล้ว

ตารางที่ 6 การสกัดองค์ประกอบของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานพฤติกรรม

Community			Community		
ตัวบ่งชี้	Initial	Extraction	ตัวบ่งชี้	Initial	Extraction
SOL1	1.00	0.65	SSS1	1.00	0.55
SOL2	1.00	0.64	SSS2	1.00	0.69
SOL3	1.00	0.49	SSS3	1.00	0.61
SOL4	1.00	0.48	SSS4	1.00	0.70
SOL5	1.00	0.63	SSS5	1.00	0.60
SMS1	1.00	0.72			
SMS2	1.00	0.62			
SMS3	1.00	0.56			
SMS4	1.00	0.72			
SMS5	1.00	0.45			

จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวบ่งชี้ของมิติทางอารมณ์และสังคม ด้านมาตรฐานพฤติกรรม ทุกตัวมีค่าการร่วมในการสกัด องค์ประกอบอยู่ในระดับที่สามารถอธิบายความผันแปรได้ ทั้งหมด โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าการร่วมในการสกัดองค์ประกอบสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ ฉันมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและการกระทำที่เกิดจากตนเอง (SMS1) และฉันมีทักษะการเผชิญปัญหา (SMS2) และมีค่าการสกัดองค์ประกอบสูงสุดเท่ากับ 0.72 เท่ากัน ส่วนตัวบ่งชี้ฉันมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง (SMS5) มีค่าการสกัดองค์ประกอบต่ำสุดเท่ากับ 0.45

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษามิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะทางอารมณ์และสังคม พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคม ทักษะความสัมพันธ์ และการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ ซึ่งสะท้อนโครงสร้างของทักษะทางอารมณ์และสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในภาพรวม องค์ประกอบที่ค้นพบนี้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่า SEL เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จด้านวิชาการและสุขภาพของนักเรียน โดย CASEL ได้ระบุ 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ Self-Awareness, Self-Management, Social Awareness, Relationship Skills และ Responsible Decision-Making ซึ่งตรงกับผลการวิจัยและชี้ให้เห็นว่าทักษะเหล่านี้เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงได้ในบริบทของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเชิงลึกผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ยังยืนยันว่ามีมิติอารมณ์และสังคมของนักเรียน ประกอบด้วย ทักษะย่อยหลายด้านที่มีความสัมพันธ์กัน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวว่าทักษะทางอารมณ์และสังคมสามารถวัดผลและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น งานวิจัยของ Guo, J., et al. ที่พบว่า ทักษะการควบคุมตนเอง ความไว้วางใจ และมุมมองเชิงบวก มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางการเรียนและความสำเร็จในชีวิตของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ (Guo, J., et al., 2003) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและโปรแกรม SEL ที่มีประสิทธิภาพยังส่งผลต่อสุขภาพและความผาสุกโดยรวมของนักเรียน ช่วยลดปัญหาทางพฤติกรรม ลดความเครียดและความวิตกกังวล อันนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพจิตที่ดี มีความพึงพอใจในชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มากขึ้น (Yale SCHOOL OF MEDICINE, 2023); (Changing Perspectives, 2024) สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธินันท์ พิมพาพทย์ และมณัฏฐ์ แก้วจินดา พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมใช้โปรแกรมส่งเสริมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปกติ

และสูงกว่าปกติ ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับต่ำกว่าปกติ และผลการเปรียบเทียบคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า หลังจากนักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังดำเนินการโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ณัฐฉิรินทร์ พิมพาทย์ และมฤษฎ์ แก้วจินดา, 2566) ซึ่งผลสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของ CASEL งานวิจัยจากต่างประเทศ เช่น Durlak, J. A. et al. meta-analysis รายงานว่าโปรแกรม SEL ส่งผลบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรม และสุขภาวะนักเรียนอย่างชัดเจน (Durlak, J. A. et al, 2011) รวมถึงงานวิจัยของ Taylor, R. D. et al. ที่พิสูจน์ว่า ผลกระทบของ SEL ยังคงอยู่ในระยะยาว โดยสรุป การศึกษามิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า โครงสร้างทักษะสำคัญของนักเรียนเป็นไปตามมาตรฐานสากลและงานวิจัยสนับสนุนว่า สามารถวัดผลและพัฒนาได้ รวมทั้งเป็นรากฐานสำคัญของความสำเร็จ ความสุข และสุขภาวะทางจิตใจของนักเรียนในระยะสั้นและระยะยาว (Taylor, R. D. et al., 2017)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ได้ยืนยันถึงโครงสร้างที่สำคัญของมิติทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด SEL ของ CASEL ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ การตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคม ทักษะความสัมพันธ์ และการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีโครงสร้างทางอารมณ์และสังคมที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทักษะเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาการ สุขภาวะทางจิตใจ การลดปัญหาพฤติกรรมและความเครียด รวมถึงความพึงพอใจในชีวิตและความสัมพันธ์ทางสังคมที่ตีบทบาทของครูและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน ครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์และสังคมสูงสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น ข้อเสนอแนะ

- 1) โรงเรียนควรบูรณาการแนวคิดและหลักสูตรการพัฒนามิติทางอารมณ์และสังคม เข้าไว้ในหลักสูตรการเรียนรู้และวัฒนธรรมองค์กร เพื่อพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องควรจัดอบรมและพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์และสังคมของครูเพื่อให้ครูสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านนี้ได้มีประสิทธิภาพ
- 2) โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบระยะยาวของการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งศึกษาในบริบทและกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย เพื่อให้การพัฒนาและการประยุกต์ใช้มิติทางอารมณ์และสังคม มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมและบริบททางสังคมของนักเรียน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้ได้จากกลุ่มตัวอย่างเฉพาะพื้นที่และมีขนาดไม่มาก จึงควรศึกษาเชิงยืนยันในพื้นที่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนภูมิภาคอื่นเพื่อความครบถ้วนของข้อสรุป

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และมูลนิธิกระจกเงา. (2567). รายงานสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และมูลนิธิกระจกเงา.
- ณัฐฉิรินทร์ พิมพาทย์ และมฤษฎ์ แก้วจินดา. (2566). การศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและอารมณ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ, 12(1), 61-73.
- ภูมิวรพล กุณทา และมัทนา วังถนอมศักดิ์. (2563). ความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 16(2), 111-126.

- Changing Perspectives. (2024). MSWPS: Changing Perspectives 2024. Retrieved January 15, 2025, from <https://shorturl.asia/r1XPz>
- Cohen, J. et al. (2005). Helping young children succeed: Strategies to promote social and emotional development. Retrieved January 15, 2025, from <https://shorturl.asia/k1Wx5>
- Durlak, J. A. et al. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405-432.
- Guo, J. et al. (2023). The roles of social-emotional skills in students' academic and life success: A multi-informant and multicohort perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*, 124(5), 1079-1110.
- Salovey, P. & Mayer, J. D. (2005). Emotional intelligence. In A. Manstead, N. Frijda & A. Fischer (Eds.). *Feelings and emotions: The Amsterdam symposium* (pp. 201-219). London: Cambridge University.
- Taylor, R. D. et al. (2017). Promoting positive youth development through school-based social and emotional learning interventions: A meta-analysis of follow-up effects. *Child Development*, 88(4), 1156-1171.
- Yale SCHOOL OF MEDICINE. (2023). MD Class of 2023: A Source of Hope for Science and Medicine. Retrieved January 15, 2025, from <https://shorturl.asia/G8bom>